

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาทและหน้าที่ของ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กับการพัฒนาประเทศ ศูนย์พัฒนาความสามารถ ใช้ภาษาอังกฤษ กับการพัฒนามาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพต่างๆ และ กระบวนการวางแผนก่อนการจัดอบรมภาษา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักที่นำประเทศไทยไปสู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเอเชียอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้สามารถกระจายรายได้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง โดยเน้นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมอันดีงามของไทย และพัฒนาการกีฬาให้เป็นหนึ่งในกลุ่มผู้นำการกีฬาแห่งเอเชีย เป็นศูนย์กลางการกีฬาที่สร้างรายได้ สร้างอาชีพ สร้างความเป็นเลิศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยว การกีฬา ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ
2. บูรณาการ และประสานการดำเนินการกิจด้านการท่องเที่ยวและกีฬา เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบกับทุกภาคส่วนให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน
3. เสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับภูมิภาค และระดับโลก

ยุทธศาสตร์และนโยบายการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสาขาหลักที่เติบโตอย่างยั่งยืน
- เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย ที่สามารถกระจายรายได้ และ โอกาสการพัฒนาแก่ชุมชนอย่างทั่วถึง
- ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย ภายในปี 2551

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ

- จัดทำสื่อการขายที่มุ่งเน้นคุณภาพสินค้าและความหลากหลายให้ตรงกลุ่มเป้าหมายการตลาดท่องเที่ยวตามภารกิจยุทธศาสตร์

- สร้างโอกาสในการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
- การเพิ่มประสิทธิภาพสื่อส่งเสริมการตลาด
- ส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ ต่างประเทศในประเทศไทย

2. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Gateway ในภูมิภาคเอเชีย

- นำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวในลักษณะ Combined Destination ทั้งโดยภาคเอกชนและกรอบความร่วมมือของภาครัฐ (ทางบก, ทางอากาศ)

- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทางบกกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ

3. พัฒนาระบบสารสนเทศ

- ระบบสารสนเทศด้านการตลาดและพัฒนา

- ปรับปรุง Website ให้เป็น Portal Site เพื่อเพิ่มช่องทางให้บริการ 2 ลักษณะ คือ

E-commerce และ B to B

- ระบบ Call Thailand ทาง Internet เพื่อพัฒนาระบบ Call Center ให้สามารถบริการได้

24 ชั่วโมง

- จัดทำ Database ของกลุ่ม High-yield และ Expats เพื่อใช้ เสนอขาย Package/Promotion

ทาง Direct Mail

- จัดทำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

- ระบบสารสนเทศด้านการบริหาร

- จัดทำระบบ Excellent Center ที่เป็นศูนย์ข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวเพื่อการวางแผนอ้างอิงและบริการประชาชน

- จัดทำระบบฐานข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว เผยแพร่ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วโลก

- สร้างระบบเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

- พัฒนาระบบบูรณาการข้อมูลทางการท่องเที่ยวระหว่าง ภาคที่เกี่ยวข้อง

4. ส่งเสริม World Event Marketing

-เสนอขายเทศกาลงานประเพณี และกิจกรรม ให้เป็นสินค้า การท่องเที่ยวหลัก ทั้งกับ Trade และ Consumer ในตลาดที่มีศักยภาพ และมีความสนใจอย่างครบวงจร

-สร้างความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการจัด World Event Marketing เพื่อนักท่องเที่ยวจดจำและเกิดค่านิยมในการเดินทางท่องเที่ยว

-สร้างช่องทางการขายให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน

การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

1. สร้าง พัฒนา พื้นฟูและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

-สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่เป็น Magnet และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน

-ฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาเพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักตามประเภทสินค้า การท่องเที่ยว

-ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการดูแล รักษา และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามศักยภาพและ

2. ยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ

-ส่งเสริมให้ชุมชนและประชาชนสามารถพัฒนาและบริหารธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจและวิสาหกิจชุมชน

-สร้างและบูรณาการระบบพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล เป็นศูนย์การเรียนรู้ในภูมิภาค

-เพิ่มปริมาณและคุณภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ฯ ทั้งในและต่างประเทศ

-สนับสนุนและสร้างมาตรฐานสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก

3. เพิ่มมาตรฐานการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

-เพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในการผ่านเข้าออกประเทศไทย

-ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการอำนวยความสะดวกการผ่านแดน

-จัดให้มีระบบบริการข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

-ปรับปรุงและพัฒนาถึงอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้ได้ มาตรฐานสากลในแหล่งท่องเที่ยว

-การปรับปรุงระบบการขนส่ง และการเชื่อมโยงเส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวตาม ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ชาติ ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด

4. พัฒนามาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

-พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกและเพิ่มขีดความสามารถให้บริการของภาครัฐเกี่ยวกับ ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

-ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศในการส่งเสริมบริการที่ เป็นธรรมและแก้ไขปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

-จัดทำมาตรฐานความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และให้มีการบังคับใช้อย่างทั่วถึง

การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ

1. เพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงฯ เพื่อให้เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การ ท่องเที่ยว

-ปรับ โครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภายในกระทรวงฯ ให้สามารถปฏิบัติงานกิจ ตามนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

-พัฒนาทักษะและขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้สามารถปฏิบัติ การกิจตามยุทธศาสตร์ฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน.

-พัฒนาระบบบริหารจัดการภายในของกระทรวงฯ ให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหาร จัดการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

-สร้างระบบการวางแผน จัดการงบประมาณ และติดตามประเมินผลของหน่วยงานตาม ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

2. ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ ในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในประเทศและต่างประเทศ

-พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวคิดริเริ่ม ด้านการท่องเที่ยว ในทุกระดับ

-จัดให้มีระบบรองรับ ป้องกัน และแก้ปัญหาวิกฤติที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว โดยมี กองทุน "Crisis Management Fund" เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจัดสรรจากรายได้ภาครัฐ ที่มาจากการท่องเที่ยว

-พัฒนากลไกเพื่อรองรับความร่วมมือการท่องเที่ยวในระดับพหุภาคี และทวิภาคี ให้เกิดผล ในเชิงปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

-ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นแกนกลางในการบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

3. การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

-จัดให้มีการศึกษา ทบทวน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและ ทางอ้อมในเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่อง

-ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถ ในการออกข้อบังคับต่าง ๆ ที่ ส่งเสริม สนับสนุน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

-ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้าน การท่องเที่ยว มีความรู้และเข้าใจใน กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว

มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพ

ศูนย์พัฒนาความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ (ศสข.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนามาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพ เนื่องจาก ในปัจจุบันมีการแข่งขันการสูงมากในระดับโลก ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นศูนย์ พัฒนาความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนามาตรฐานภาษาอังกฤษ สำหรับอาชีพขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้

1. องค์กร ผู้ประกอบการ ฯลฯ ใช้ประเมินบุคลากรในองค์กร และ/หรือ ตั้งเป้าหมาย ที่เหมาะสม ในการจัดอบรมภาษาอังกฤษให้แก่บุคลากร
2. บุคลากร ใช้ประเมินสมรรถภาพทางความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของตนในงาน อาชีพที่กำลังทำอยู่ หรืออาชีพที่ต้องการจะทำ และ/หรือ ใช้ตั้งเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษ เพิ่มเติม
3. สถาบันหรือหน่วยฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับอาชีพใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม วางแผนบทเรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน เลือกแหล่งที่เรียน จัดระดับผู้เรียน และประเมินผลผู้เรียน
4. สถาบันการศึกษา ทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพ วางแผนบทเรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน เลือกแหล่งที่เรียน จัดระดับผู้เรียนและประเมินผลผู้เรียน

มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน (Standards)

มาตรฐานที่ 1 เข้าใจและตีความภาษาพูดและเขียนในเรื่องเกี่ยวกับงานได้

มาตรฐานที่ 2 ใช้ทักษะการพูดและเขียนในการปฏิบัติงานได้

มาตรฐานที่ 3 ใช้ภาษาได้หลากหลายและตรงกับระดับของผู้รับสาร

มาตรฐานที่ 4 เข้าใจและใช้สีหน้า ท่าทาง และ น้ำเสียงได้เหมาะสมกับผู้รับสาร จุดประสงค์ สถานการณ์ และ วัฒนธรรม

ทั้ง 4 มาตรฐานมีตัววัดระดับความสามารถ คือ ระดับเบื้องต้น ระดับกลาง และ ระดับสูง และ ตัววัดแต่ละระดับความสามารถ มีตัวบ่งชี้ (Benchmark indicators) ว่าบุคคลในอาชีพสามารถใช้ ภาษาอังกฤษทำอะไรได้บ้าง

การพัฒนามาตรฐานภาษาอังกฤษในขั้นแรกได้ 25 อาชีพคือ

1. นักออกแบบ: แพ้ชั่น เครื่องหนัง เครื่องประดับ สิ่งทอ
2. แพทย์/ทันตแพทย์
3. คนขับรถแท็กซี่/รถรับจ้าง
4. ผู้แสดงนิทรรศการ/ผู้สาคิต
5. พนักงานเสริมสวย
6. พนักงานส่วนหน้าของโรงแรม
7. แม่บ้านในโรงแรม
8. เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองประจำท่าอากาศยานและด่านทั่วประเทศ
9. พนักงานสนามกอล์ฟ
10. เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่าอากาศยานและด่านทั่วประเทศ
11. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
12. ผู้บริหารด้านระบบสารสนเทศระดับกลาง
13. พยาบาล
14. พนักงานต้อนรับ
15. เลขานุการ
16. พนักงานโรงแรมแผนกรักษาความปลอดภัย
17. วิศวกรอาวุโส-ผู้จัดการในอุตสาหกรรมยานยนต์

18. พนักงานขายของ
19. เจ้าของกิจการธุรกิจขนาดย่อม
20. เจ้าของ/ผู้จัดการในธุรกิจสปา
21. พนักงานนวดในสปา
22. ช่างเทคนิคในอุตสาหกรรมยานยนต์
23. มัคคุเทศก์ (ต่างประเทศ)
24. ตำรวจท่องเที่ยว
25. บริกรห้องอาหาร

ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Specific Purposes)

ฉานูมาศ (2547) อ้างมาจาก Richard, Platt, & Platt (1992). ได้ให้ความหมายของ ESP ว่าเป็นบทบาทของการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีเนื้อหาและเป้าหมายของการสอน อยู่บนความต้องการเฉพาะของผู้เรียน อย่างเช่น English for Academic Purposes (EAP), English for Science and Technology (EST)

ฉานูมาศ (2547) อ้างมาจาก Dudley-Evans (1998). ได้กล่าวถึงลักษณะหรือรูปแบบของการสอน ESP ดังนี้

- ยึดความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
- ใช้วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน โดยยึดหลักการหรือธรรมชาติของ ESP
- การสอน ESP จะต้องเน้น ภาษา ทักษะ ความต่อเนื่อง และ ประเภทของภาษาที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ
- ESP อาจจะถูกสร้างขึ้นสำหรับหลักการและเป้าหมายเฉพาะ
- การสอน ESP อาจจะใช้วิธีการสอนเฉพาะ ที่แตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป
- การสอน ESP ส่วนมากใช้สอนกลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือ กลุ่มงานอาชีพ รวมทั้งนักเรียนระดับชั้นมัธยมด้วย

ประเภทของภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (Types of English for Specific Purposes)

- English for Academic Purposes (EAP)
- English for Occupational Purposes (EOP)
- English for Vocational Purposes (EVP)
- Vocational English as a Second Language (VESL)

-English for Science and Technology (EST)

ญาณูมาศ (2547) อ้างมาจาก Hutchinson and Waters (1987)

กระบวนการวางแผนก่อนการจัดอบรมภาษาอังกฤษ (Pre-Course Planning Procedures)

การวิเคราะห์ความต้องการ (Need Analysis)

การวิเคราะห์ความต้องการเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการสร้างหลักสูตรภาษา เพราะว่าการวิเคราะห์ความต้องการจะช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตรได้ทราบข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เช่น ระดับความรู้เกี่ยวกับภาษา ภูมิหลังทางการศึกษา อายุ สถานภาพการแต่งงาน เป้าหมายของการเรียน รวมทั้งรูปแบบและยุทธวิธีการเรียนที่ชอบ ข้อมูลเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตรนำไปเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ สร้างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย หัวข้อ ความรู้ การใช้ คำศัพท์ โครงสร้างของหลักสูตร (Nunan; D. 1988)

Richards, J. (1984) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน มีเป้าหมายหลักอยู่ 3 ประการ คือ

- เป็นแนวทางที่ช่วยสร้างและหาเนื้อหาที่จะเรียนได้
- การออกแบบ โปรแกรมการเรียนภาษา
- การนำโปรแกรมการเรียนภาษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์

Robert H. Rouda & Mitchell E. Kusy, Jr. (1995) ได้อธิบายเกี่ยวกับการประเมินความต้องการว่า เป็นการสำรวจสิ่งต่างๆอย่างเป็นระบบ โดยดูว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นอย่างไร ควรจะเป็นอย่างไร และข้อมูลที่ได้มีความสำคัญมากสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource development)

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนภาษาประกอบด้วย 4 ชั้น คือ

- การตรวจสอบสภาพความจริงในปัจจุบัน ความต้องการ หรือ ความจำเป็น ปัญหา การเปลี่ยนแปลง เพื่ออนาคต โอกาส ความเข้มแข็ง ทิศทางใหม่
- ระบุนบอถึงความสำคัญและการจัดลำดับความสำคัญ พิจารณาจาก ค่าใช้จ่าย กฎหมาย ประชากร และ ลูกค้า
- ระบุนบอสาเหตุ ปัญหา และ โอกาสต่างๆในองค์กร
- ระบุนบอทางออกที่เป็นไปได้

เทคนิคการสำรวจความต้องการ

- การสังเกตโดยตรง
- แบบสอบถาม
- การเข้าไปปรึกษา หรือ พูดคุยกับหัวหน้างาน
- ศึกษาจากเอกสาร
- สัมภาษณ์
- เข้าไปพูดคุยกับกลุ่มที่สนใจ
- ทดสอบ
- ศึกษาจากรายงานและการบันทึกเสียง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนภาษาอังกฤษ

จะพบว่า มีนักเรียน นักศึกษาบางคนประสบความสำเร็จและล้มเหลวในการเรียนภาษาอังกฤษ มีปัจจัยที่ส่งผล โดยตรงมีดังนี้

แรงจูงใจ (Motivation) นักเรียน นักศึกษาที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษนั้น จะประสบความสำเร็จมากกว่านักเรียนที่ที่เรียนภาษาอังกฤษเพราะตามเพื่อน และอาจจะมีนักเรียน นักศึกษาบางคนไม่ชอบ อาจมีสาเหตุมาจาก อาจารย์ผู้สอน สภาพห้องเรียน หรืออาจจะคิดว่า ไม่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน จากสาเหตุเหล่านี้ อาจารย์ผู้สอนอาจจะพยายามหาวิธีและเทคนิค การสอนต่างๆ มาใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ ในการเรียนภาษาอังกฤษ หากผู้เรียนนั้นมาเรียน โดยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

แรงจูงใจนั้นก็คือ แรงขับภายในอย่างหนึ่งที่กระตุ้นให้คนเราแสดงการกระทำบางอย่าง ออกมาถ้าการกระทำนั้นดึงดูดความสนใจของคนเรา โดยเฉพาะคนที่มีแรงจูงใจที่สูงมากย่อมส่งผลให้ เป้าหมายที่วางเอาไว้เป็นผลสำเร็จ ผู้เรียนภาษาอาจจะมีเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งผู้เรียน ที่มีเป้าหมายระยะยาวจะสร้างแรงจูงใจให้มีความต้องการในการเรียนภาษามากกว่าผู้เรียนที่มี เป้าหมายระยะสั้น

ประเภทของแรงจูงใจมี 2 ประเภท

1. แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) เป็นแรงจูงใจที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนภาษาลงมือกระทำเพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้ประสบความสำเร็จ และเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ห้องเรียน เช่น เรียนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ หรือ เพื่อเข้าใจภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้ โดยแบ่งแรงจูงใจภายนอกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 Integrative Motivation เป็นแรงจูงใจที่ผู้เรียนภาษาเรียนเพื่อต้องการเข้าใจ วัฒนธรรมและประเพณีของเจ้าของภาษา โดยเฉพาะคนที่ต้องการเข้าไปอยู่ในสมาคมของเจ้าของภาษานั้นๆ จะมีแรงจูงใจ Integrative Motivation สูงมาก

1.2 Instrumental Motivation เป็นแรงจูงใจที่ผู้เรียนภาษาเพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ในการหางาน ตำแหน่ง และสถานภาพที่ดีกว่าคนที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษ และมีปัจจัยตัวอื่นที่มีผล ต่อแรงจูงใจภายนอก Extrinsic Motivation คือ ทักษะที่มีต่อภาษาที่เรียน โดยเฉพาะทักษะการฟัง พูด - แม่ ตลอดจนเพื่อนๆ ที่มีต่อวิชาที่ลูกเรียน จะมีผลต่อทัศนคติของลูกที่มีต่อวิชานั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ประสิทธิภาพของผู้เรียนภาษาที่ผ่านมามีผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาด้วยแล้ว จะทำให้ผู้เรียนชอบและมีแรงที่จะเรียนภาษามากขึ้น

2. แรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน อันได้แก่ อาจารย์ผู้สอน เทคนิคการสอน สภาพห้องเรียน ฯลฯ ต้องยอมรับว่าผู้เรียนบางคนเข้าเรียนภาษา โดยไม่มีแรงจูงใจภายนอกเลยและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษด้วย แต่จำเป็นต้องเรียน ภาษาอังกฤษเพราะอาจจะจะเป็นหลักสูตรของสถาบันที่ทุกคนต้องเรียน ดังนั้นครูเป็นผู้ที่มีบทบาท อย่างมากที่จะสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นภายในห้องเรียน ซึ่งครูผู้สอนต้องจัดสิ่งต่อไปนี้ให้เข้าใจและ น่าสนใจ อันได้แก่ ห้องเรียน วิธีการสอน ตัวครูเอง

ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจ

เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ที่ในห้องเรียนจะประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีแรงจูงใจต่างกัน ปัจจัยสำคัญ ที่สามารถนำมาจัดกลุ่มผู้ที่มีแรงจูงใจเหมือนกัน คือ อายุ และระดับชั้นเรียน ซึ่งสามารถจัดได้ ดังต่อไปนี้

1. เด็ก (children) เป็นกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในช่วงที่อยากรู้อยากเห็น การให้ความสนใจ กิจกรรมต่างๆ อาจจะมีน้อยและระยะเวลาสั้นกว่าผู้ใหญ่ ฉะนั้นการชมเชยและการแสดงของถึงความพอใจกับสิ่งที่เขาทำเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการสร้างแรงจูงใจ
2. วัยรุ่น (adolescents) เป็นกลุ่มผู้เรียนที่น่าสนใจที่สุดที่จะสอน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นกลุ่มผู้เรียนที่สร้างปัญหามากที่สุดด้วย เราไม่คาดหวังว่าผู้เรียนภาษากลุ่มเด็ก และวัยรุ่น มาเรียน ภาษาด้วยแรงจูงใจภายนอก แต่เราอาจจะคาดหวังได้ว่าพวกเขาจะมาเรียนภาษาด้วยทัศนคติที่ดี เนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเขา กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่อ่อนไหวง่าย อยากรู้อยากเห็น เปลี่ยนแปลง ความคิดอยู่เสมอ และเขาจะมองว่าครูอาจจะไม่ใช่หัวหน้าของพวกเขา แต่จะมองว่าครูคือศัตรู คนสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่ต้องการให้เพื่อนๆ ยอมรับด้วย พวกเขาพร้อมเสมอที่จะดำเนินหรือว่าในทางที่ไม่ดีแก่ครู ถ้าครูทำอะไรผิดพลาดด้วยความประมาท กลุ่มนี้จะมีแรงจูงใจที่สูงมากกับการเรียน ถ้าได้รับการกระตุ้นจากสภาพการเรียนการสอนภาษาที่น่าสนใจ

3. ผู้ใหญ่ตอนต้น (adult beginners) จะเป็นกลุ่มที่สอนง่ายที่สุด เพราะว่ากลุ่มนี้เรียนภาษาพร้อมกับแรงจูงใจภายนอกที่สูง และพร้อมที่จะเรียน เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะผู้เรียนจะมองว่าเป็นสิ่งที่ยากและท้าทายตลอดจนอาจจะไม่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันแต่การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนอาจจะมีผลเสียอย่างมากต่อการสร้างแรงจูงใจของนักเรียน

4. ผู้ใหญ่ตอนกลาง (adult intermediate students) ผู้เรียนกลุ่มนี้มาเรียนพร้อมกับแรงจูงใจภายนอก การได้รับการเอาใจใส่ ดูแล และการปฏิบัติที่ดีจากครูผู้สอนในห้องเรียนจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และผู้เรียนในกลุ่มนี้ชอบที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ยากและซับซ้อนมากขึ้น มุมมองเกี่ยวกับความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของผู้เรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม beginners จะมองว่าทุกอย่างที่เรียนเป็นสิ่งที่ใหม่หมด จะรับรู้ความสำเร็จได้ง่าย ในขณะที่ adult intermediate students เรียนรู้มาแล้วและอาจจะไม่ยอมรับความก้าวหน้ากับการเรียนรู้สิ่งที่รู้มาแล้ว แต่กลุ่มนี้ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และซับซ้อนยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่ครูจะต้องทำคือ แสดงให้พวกเขาเห็นว่ายังมีอีกมากที่เขาต้องเรียนและสร้างเป้าหมายที่เป็นจริงหรือความเป็นไปได้ของการเรียนภาษา

5. ผู้ใหญ่ตอนปลาย (adult advanced students) กลุ่มนี้จะมีแรงจูงใจสูงกว่ามาก แต่ขณะเดียวกัน หากผู้เรียนกลุ่มนี้ถ้าต้องการเรียนก็จะเรียน ถ้าไม่ต้องการก็จะไม่เรียน การเรียนภาษาของกลุ่มนี้อาจจะไม่ต้องการเรียนรู้อะไรใหม่ๆ แต่ต้องการที่จะเรียนรู้ว่าสิ่งที่เรียนรู้อแล้วจะนำไปใช้อย่างไร เพราะฉะนั้นครูเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากที่จะต้องอธิบายอย่างชัดเจนว่าสิ่งที่เรียนจะนำไปใช้อย่างไร

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533) ได้กล่าวถึงภารกิจเชิงพัฒนาการของผู้ใหญ่นี้

ภารกิจเชิงพัฒนาการ

1. ภารกิจในการพัฒนาการสำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งผู้ใหญ่ในวัยนี้จะมีอายุประมาณ 18-35 ปี โดยทั่วไปแล้วจะต้องมีภาระหน้าที่สำคัญ ๆ ดังนี้

- การเลือกหาคู่ครองที่เหมาะสม รวมทั้งเพื่อนสนิท
- การเรียนรู้และปรับตัวที่จะอยู่กับคู่ครอง (สามี - ภรรยา)
- สามารถที่จะเริ่มต้นการมีชีวิตครอบครัว
- มีการแสวงหาที่พักอาศัย รวมทั้งสามารถมีบ้านเป็นของตนเอง
- มีภาระหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร
- สามารถที่จะเริ่มต้นการมีอาชีพที่แน่นอนและมีความมั่นคง
- มีความรับผิดชอบในฐานะของการเป็นพลเมืองดีเช่นการเป็นทหารหรือการเสีย

ภาษีอากร

- สามารถแสวงหากลุ่มทางสังคม (Social Group) ซึ่งมีความสนใจและอุปนิสัย

คล้ายคลึงกับตนเอง ได้แก่ การเป็นสมาชิกสังคม และสโมสร

2. การกิจเชิงพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง ผู้ใหญ่ในวัยนี้จะอยู่ในช่วงอายุประมาณ 30 – 60 ปี อาจจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในสังคม โดยมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

-มีหลักฐานและฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง โดยมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับฐานะทางสังคม (Social Class)

-สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหลาน ตลอดจนบริวาร ตลอดจนคนที่อยู่ใกล้ชิด ให้มีความสุข

-สามารถใช้เวลาว่างและมีงานอดิเรก หรือนันทนาการที่เหมาะสมกับวัย

-สามารถปรับตัวได้ตลอดจนยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ

-สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับบทบาทการเป็น พ่อ – แม่ ที่ลูกๆ กำลังจะแยกออกไปมีครอบครัวของเขาเอง

เขายังกล่าวถึงสาเหตุที่ผู้ใหญ่ต้องเรียนไว้ดังนี้

สาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียนคือ

1. แรงจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินอยู่แล้ว

2. แรงจูงใจด้านมุ่งพัฒนาตน (Self - Development) เป็นความตั้งใจส่วนบุคคลของผู้ใหญ่ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จากการศึกษาของ National Institute of Adult Education ประเทศอังกฤษ ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้พบว่า จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายที่ต้องการเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

3. แรงจูงใจด้านสังคม (Social Motives) คือต้องการมีเพื่อนใหม่ๆ และได้พบบรรยากาศใหม่ที่แปลกไปจากชีวิตประจำวัน

4. แรงจูงใจอื่นๆ ได้โอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต และนวัตกรรมใหม่ๆ